

De zondaar is zich zijner schuld in al haar uitgestrektheid niet bewust, en toch niet slechts over bewuste zonden, maar evenzeer over de zonde, gelijk ze zich zijns onbewust met haar ontzettende afmetingen in zijn hart uitbreidt, moet zich zijn schuldgevoel uitstrekken. Zoo leert de S. het ons, en hoe staft de ervaring van het geestelijk leven ook hier de waarachtigheid van de grondgedachten, ons in die Schrift geopenbaard? Immers wie op hooger trap van geestelijk leven staat, merkt gedurig zonde in zijn naaste op, maar zonder dat deze zelf zonde daarin ziet, of ook van verre maar de gedachte in hem opkomt, om aan schuld daarbij te denken. Wat tal van zonden zouden we niet kunnen opsommen, zonden van verfijnde oneerlijkheid, zonden van laster, zonden van hoogmoed, zonden van eerzucht die allermint juist door de schuldigen als zonden worden gevoeld. De balk in het eigen oog en de splinter in het oog des broeders, blijft immers een onsterfelijk woord, zoolang er zonde blijven zal, en dat telkens weer bevestigd door ervaring, ook hier het woord van den Psalmidichter staven komt. Ja u allen roep ik tot getuigen, M. H.! die tot ontdekking van uzelf gekomen zijt. Hoe toch was ook bij u de ontwikkelingsgang van uw geestelijk leven? Als kind leefdet ge onbezorgd voort, en met zeer kleine afmetingen drongen ook toen wel de onreine tochten van het menschelijk hart naar buiten in uw kinderwereld van uit uw reeds niet-onschuldig kinderhart, — maar gij niet, die het wist. Opgegroeid tot knaap, begonnt ge iets meer te verstaan van de grens, die goed of kwaad vaneen scheidt, maar niet de wil Gods, neen de wil van wie u opvoedde, trok die grenslijn flauwer of scherper in de voegen uwer ziel. Zoo zijt ge voortgegaan